

12 Eylül ile hesaplaşma palavrasý

Referandum yaklaþýrken AKP ve yandaşları Anayasa deðiþikliðinin Türkiye'yi 12 Eylül rejiminden kurtaracađý yalanýný etkili biçimde kullanmaya baþladı. Oysa AKP, 12 Eylül Anayasası'nın özüne dokunmak bir yana, onu güçlendiriyor. Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa deðiþikliði sürecinde referandumun önünü açan kararýndan sonra hükümetin EVET propagandasýnda plana çýkaracađý da yavaş yavaş belli oluyor. AKP sözcüleri ve yandaş medya "Türkiye'nin 12 Eylül Anayasası'ndan kurtulma yakalaydı"nda ısrarlılar. Deðiþiklikte karþý çýkanları askeri darbeyi savunmakla suçlayan EVET'çilerin "kurtuluyoruz" dediði 12 Eylül Anayasası'nın halk düþmaný içerdiði olduđu gibi korunurken, tam da faþist diktatörlüðün istediði gibi "yürütme erki"ni kuvvetlendirme hükümleri getiriliyor. Ypte AKP ve yandaşlarının gizlemeye çalıþtıđý gerçekler

- 12 Eylül Anayasası çok eleştirildi. Ama üzerinde en fazla durulan iki konu, bu anayasanın iþçi sýnyfının ve geniş halk kesirini örgütlenme ve siyaset yapma hakkını büyük ölçüde gasp edip baskı ve yasakları mepru hale getirdiði ve yürütme erkini yasadışı karþısında çok güçlendirdiğiydi. AKP, Anayasa'nın bu iki özelliğini koruyor, hatta bazı açılardan 12 Eylül'ü mumla aratacak düzeyde getiriyor. - Geride kalan yıllarda 12 Eylül Anayasası'nın birçok maddesi deðiþtirildi. Bu deðiþiklikler, 12 Eylül Anayasası'na bir özellik daha ekledi: T.C. Anayasası özelleştirmeci bir karakter kazandı. Bu doğrultudaki deðiþiklik Ecevit'in başbakanlıđý döneminde denk gelirken, AKP hükümeti zamanında yapılan deðiþikliklerin bir bölümü de aynı çizgide oldu. - 2004'te, demokratiklik iddiasındaki AKP iktidarında Anayasa'nın 17. maddesine ek yaparak devlete "öldürme hakkı" verildi. "Mepru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması, sýkyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciinin verdiði emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılması kanununun cevaz verdiði zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme filleri, birinci fıkrada hükümlü dýbyndadır" denilerek, insan yapar belli hallerde kastedilebileceği hükme bağlandı. - AKP hükümetinin bazı deðiþiklikleri ise tam anlamıyla kandırmaca niteliði taşıyor. Örneğin eþitliklere vurgu yapan 10. maddeye türban yasağını delmek için eklenen bir cümle, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. AKP'nin bu giriþimi, tıpkı bugün olduğu gibi Erdođan ve ekibinin özgürlükleri yalnızca kendisine yonttuğunu söyleyenleri çýkardı. AKP'nin 12 Eylül Anayasası'nda görmedikleri - Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanmaması olarak sağlayan hükümler, siyasi iktidarların baskı ve zorbalığına yasal kılıf oluyor. Hükümet bu maddeden çok memnun. - 14. maddede bazı deðiþiklikler yapılyyor ama bazı durumlarda hâkim kararı olmaksızın kípilerin ve eþyalarının aranabilmesine olanak tanıyan ve pratikte polise büyük bir yetki veren paragrafta hiç dokunulmuyor. - Benzer bir biçimde 22. maddeye 2001 yılında eklenerek haberleşme özgürlüğünü ortadan kaldıran paragraf AKP tarafından korunuyor. - 24. maddede "zorunlu din dersi" anayasal bir yükümlülük olmaya devam ediyor. - 26. maddede formüle edilen "düþünceyi açıklama ve yayma hürriyeti"ni kısıtlayan bölümlerle AKP hiç ilgilenmiyor. - 28. maddede süreli yayınların hâkim kararı olmaksızın valilik marifetiyle toplatılmasına olanak sağlayan hüküm, AKP demokrasisinin gereği olarak yerinde duruyor. - 33. maddede mülki amir tarafından yine mahkeme kararı olmaksızın derneklerin faaliyetinin durdurulmasının mümkün olduğu yazıyor. AKP'ye göre bu da demokrasi gereği. - 41. maddede anadilde eğitim yasađý sürüyor, açılımcı AKP'nin umurunda değil. - Aynı madde paralı eğitim önünü açıyor, hükümetin çýkmasını kimse beklemiyor! - 43. maddede "Kıyılarla sahil þeritlerinin, kullanılıþ amaçlarına göre derinliði ve kípilerin bu yerlerde yararlanma imkân ve þartları kanunla düzenlenir" diyor, yağmaya yasal zemin oluþturuluyor. - Devletleþtirmeyi düzenleyen 44. maddeye 1999 yılında yapılan "Devletin, kamu iktisadî teþebbüslerinin ve diğer kamu tüzel kípilerinin mülkiyetinde bulunan iþletmelerin ve varlıkların özelleştirilmesine iliþkin esas ve usuller kanunla gösterilir"ekiyle özelleştirme hýrsızlıđý meprulaþtırılıyıyor. AKP'nin yararlandığı madde bu. - 51. maddede yer alan þu ifade, sendikaları fiilen ortadan kaldırıyor: "Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç iþlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile baþkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sýnyrlanabilir." Hükümet bu maddeyle hiç ilgilenmedi bile. - 54. madde ise grev yapmayı neredeyse imkansız hale getiriyor. - 56. maddeyle sağlık hizmetlerinin paralı hale getirilmesi, özel sağlık iþletmelerinin kurulması mümkün oluyor. - 58. madde "Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiði gençlerin müsbet ilmin ıþıyında, Atatürk ilke ve inkılâf doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüplere karþı yetiþme ve sağlayıcı tedbirleri alır. Devlet, gençleri alkol düþkünlüđünden, uyuþturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan, cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır" diyor. Irkçılıktan, militarizmden, hurafelerden, gericilikten, emperyalist kültürden, bencillik ve köþe dönmeçilikten tabii ki söz edilmiyor. - Hak ve özgürlüklerin hangi kopullarda kısıtlanacağını uzun uzun anlatan Anayasa, sosyal güvenlik sistemini þöyle tarif ediyor: "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliði sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teþkilatı kurar." AKP bu kadar önemsiz bir maddeyi istediði gibi deliyor, bu maddeyi deðiþtirmeye hiç yeltenmiyor. - 104. maddede sıralanan ve herkesin "çok fazla" bulduğu Cumhurbaşkanı'nın yetkileri, deðiþikliklerle kısıtlanmaması bir yana, genişletiliyor. - 125. maddede hükümet ve diğer idari organların uygulamalarına karþı yargı denetiminin çerçevesi çýkarılıyor ama bu denetimin bađlayıcılyđý somut bir biçimde formüle edilmediğinden, hükümet istediði yargı kararını uygulamıyor. AKP'nin maddeden de pek memnun. (soL ‐ Haber Merkezi)